

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	1
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	5-33

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“
ხელმძღვანელობას და პარტნიორს

მოსაზრება

ჩავატარეთ შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისაგან, ასევე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნებისგან, მათ შორის, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობა დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (მათ შორის დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტები) (ბესსს-ის კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

კომპანიის 2022 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს კომპანიის 2022 მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობით ანგარიშს და ჩვენ არანაირი ფორმის მარწმუნებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე გამოცემულ ჩვენს დასკვნაში.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ გონივრული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

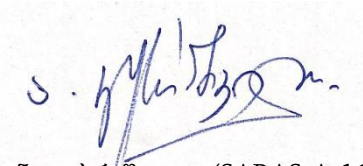
ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ▶ ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტორულ პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების გონივრულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- ▶ დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან

პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

- ▶ ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირებს, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

ანა კუსრუშვილი (SARAS-A-169041)
შპს „იუას“ სახელით (SARAS-F-855308)
თბილისი, საქართველო
2023 წლის 22 ნოემბერი

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2022	2021
ამონაგები	6	74,798	64,161
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	7	(35,135)	(38,069)
საერთო მოგება		39,663	26,092
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(5,095)	(4,974)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების გაუქმება, წმინდა	10	(4,306)	-
სხვა საოპერაციო ხარჯები	9	(6,218)	(3,636)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	9	4,712	1,833
საოპერაციო მოგება		28,756	19,315
ფინანსური შემოსავალი	14	169	301
ფინანსური დანახარჯები		(872)	(1,658)
საკუთრობის სხვაობით განპირობებული (ზარალი)/შემოსულობა, წმინდა		(4,693)	1,209
მოგება დაბეგრამდე		23,360	19,167
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება		23,360	19,167
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის რეკლასიფიცირებაც ხდება მომდევნო პერიოდების მოგებაში ან ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	10	97,227	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		120,587	19,167

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად ნებადართული და ხელმოწერილია შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახელით 2023 წლის 22 ნოემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

ილგარ ალი-ზადა

ფინანსური დირექტორი

მამუკა წულუკიძე

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2022	2021
ამონაგები	6	74,798	64,161
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	7	(35,135)	(38,069)
საერთო მოგება		39,663	26,092
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(5,095)	(4,974)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების გაუქმება, წმინდა	10	(4,306)	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები	9	(6,218)	(3,636)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	9	4,712	1,833
საოპერაციო მოგება		28,756	19,315
ფინანსური შემოსავალი	14	169	301
ფინანსური დანახარჯები		(872)	(1,658)
საკუთრო სხვაობით განპირობებული (ზარალი)/შემოსულობა, წმინდა		(4,693)	1,209
მოგება დაბეგვრამდე		23,360	19,167
მოგების გადასახადის ხარჯი		–	–
წლის მოგება		23,360	19,167
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის რეკლასიფიცირებაც ხდება მომდევნო პერიოდების მოგებაში ან ზარალში:			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება	10	97,227	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი		120,587	19,167

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება გამოსაცემად ნებადართული და ხელმოწერილია შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ სახელით 2023 წლის 22 ნოემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

ილგარ ალი-ზადა

ფინანსური დირექტორი

მამუკა წულუკიძე

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2022	2021
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	179,586	95,406
არამატერიალური აქტივები	11	3,643	3,293
სულ გრძელვადიანი აქტივები		183,229	98,699
მოკლევადიანი აქტივები			
მარაგები	12	2,402	4,800
სავაჭრო მოთხოვნები	13	18,907	2,390
გადახდილი ავანსები და სხვა აქტივები		1,579	1,615
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		685	964
მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ	14	45,934	34,321
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	14	12,314	17,197
სულ მოკლევადიანი აქტივები		81,821	61,287
სულ აქტივები		265,050	159,986
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	15	1,669,604	1,669,604
გადაფასების რეზერვი	15	101,912	4,685
დაგროვილი ზარალი		(1,519,221)	(1,542,581)
სულ საკუთარი კაპიტალი		252,295	131,708
ვალდებულებები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	16	–	7,467
სხვა ვალდებულებები	17	658	1,809
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		658	9,276
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო ვალდებულება	18	1,480	1,348
საიჯარო ვალდებულებები	16	3,953	4,255
ანარიცხები	19	3,347	3,377
სახელშეკრულებო ვალდებულებებს		–	690
სხვა ვალდებულებები	17	3,317	9,332
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		12,097	19,002
სულ ვალდებულებები		12,755	28,278
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		265,050	159,986

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	საწესდებო კაპიტალი (მე-15 შენიშვნა)	გადაფასების რეზერვი (მე-15 შენიშვნა)	დაგროვილი ზარალი	სულ საკუთარი კაპიტალი
2021 წლის 1 იანვარი	1,709,174	4,685	(1,572,974)	140,885
წლის მოგება	–	–	19,167	19,167
მთლიანი სრული შემოსავალი,	–	–	19,167	19,167
კაპიტალის ამოღება (მე-15 შენიშვნა)	(39,570)	–	–	(39,570)
2021 წლის 31 დეკემბერი	1,669,604	4,685	(1,542,581)	131,708
წლის მოგება	–	–	23,360	23,360
სხვა სრული შემოსავალი	–	97,227	–	97,227
მთლიანი სრული შემოსავალი,	–	97,227	23,360	120,587
2022 წლის 31 დეკემბერი	1,669,604	101,912	(1,519,221)	252,295

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

	შენიშვნები	2022	2021
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება დაბეგვრამდე		23,360	19,167
არაფულადი კორექტირებები დაბეგვრამდე მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ძირითადი საშუალებების ცვეთა	10	9,790	12,681
არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	11	104	113
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	10	4,306	-
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	10	24	-
ზარალი საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტიდან	9	-	98
მომველებული მარაგების ჩამოწერა	9	2,610	721
მარაგების ზედმეტობა და ჩამოწერილი მარაგების გაუქმება	9	-	(412)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	401	121
გადასახადებია ანარიცხის გაუქმება	9	-	(1,127)
ფინანსური შემოსავალი	14	(169)	(301)
ფინანსური დანახარჯები	16, 17	872	1,658
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი/(შემოსულობა) საფინანსო და საინვესტიციო საქმიანობებში		3,298	(732)
საბრუნავი კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება გადახდილ ავანსებში და სხვა აქტივებში		36	105
ცვლილება სავაჭრო მოთხოვნებში		(16,918)	15,284
ცვლილება მარაგებში		(212)	(23)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში, წმინდა		279	244
ცვლილება სავაჭრო ვალდებულებებში		132	527
ცვლილება სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		(690)	(203)
ცვლილება სხვა ვალდებულებებში		(5,516)	(18,804)
		21,707	29,117
საიჯარო ვალდებულებებზე გადახდილი პროცენტი	16	(494)	(1,010)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		21,213	28,107
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,072)	(10,307)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(454)	(21)
კოლხეთის დაცული ტერიტორიების განვითარების ფონდის მიმართ განხორციელებული გადახდა		(1,425)	(1,743)
ძირითადი საშუალებების გასვლა		-	24
მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ		(17,867)	30,006
ფულადი სახსრები, რომელთა გამოყენებაც შეზღუდულია	14	-	4,023
მიღებული პროცენტი	14	169	301
(საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული)/საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(20,649)	22,283
საფინანსო საქმიანობა			
საიჯარო ვალდებულებების ძირითადი თანხის გადახდა	16	(4,012)	(4,195)
კაპიტალის ამოღება	15	-	(39,570)
საფინანსო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(4,012)	(43,765)
წლის ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(3,448)	6,625
საკურსო სხვაობები ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(1,435)	(923)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვარს	14	17,197	11,495
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბერს	14	12,314	17,197

5-33 გვერდებზე დართული შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

1. კორპორაციული ინფორმაცია

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის იურიდიული პირი, რომელიც დაარსებულია და მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ხობის რაიონი, 5800, სოფელი ყულევი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადატვირთვა, შენახვა და ჩატვირთვა გემებში თავისი ძირითადი საოპერაციო აქტივის - საქართველოში, შავი ზღვის სანაპიროზე მდინარე ხობისწყლის შესართავთან მდებარე „შავი ზღვის ტერმინალის“ (შემდგომში „ტერმინალი“) მეშვეობით.

2018 წლის აპრილამდე კომპანიის ერთპიროვნული მფლობელი იყო ნიდერლანდების კანონმდებლობის მიხედვით დაფუძნებული და ამავე ქვეყანაში რეგისტრირებული კომპანია „კონსერვეიშენ ჰოლდინგ ბივი“ (Conservation Holding B.V.). 2018 წლის აპრილში კომპანიის მფლობელი გახდა კვიპროსის კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ და ამავე ქვეყანაში რეგისტრირებულ „რელექს ჰოლდინგს ლიმიტედს“ („Relax Holdings Limited“) (შემდგომში „მშობელი საწარმო“).

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის საბოლოო მშობელი საწარმოა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (სოკარი). კომპანიის საბოლოო მკონტროლებელი მხარეა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის მთავრობა.

2023 წლის მაისის თვეში „სოკარი“ კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი საწარმო გახდა.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს („ბასს“) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით. ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული.

უკრაინაში მიმდინარე ომის ეფექტი

უკრაინაში ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვანი ცვალებადობით ხასიათდებოდა, ასევე გაუფასურდა რუსული ფასიანი ქაღალდების ბაზრების და სხვა ბაზრებზე რეგისტრირებული რუსული კომპანიების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე. ემპირიული გავლენა 2022 წლის განმავლობაში გამოხატული იყო აშშ დოლართან და ევროსთან მიმართებით ქართული ლარის გამყარებით, რაც საქართველოში გადმოსახლებული რუსეთის და უკრაინის მოქალაქეების მიერ უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გადარიცხვების ზრდის შედეგია. ვინაიდან ომი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, საბოლოოდ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, ასევე გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ის ზოგადად ეკონომიკაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვალს ადევნებს ეკონომიკურ ვითარებას შექმნილ გარემოში. კომპანიას არ აქვს მნიშვნელოვანი ნაშთები და გარიგებები უკრაინასა თუ რუსეთში დაფუძნებულ კონტრაქტებთან.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

(ა) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია „გრძელვადიანის“ კატეგორიას მიაკუთვნებს.

(ბ) უცხოური ვალუტა

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენილია ლარში, რომელიც ასევე კომპანიის სამუშაო ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციები თავდაპირველად ჯგუფის სამუშაო ვალუტაში აღირიცხება, გარიგების თარიღისთვის დადგენილი კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები კონვერტირდება ქართულ ლარში საანგარიშგებო თარიღში საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით. უცხოური ვალუტით შესრულებული ოპერაციების კონვერტირებით მიღებული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში, საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალის ფარგლებში.

სხვაობა უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელშეკრულებო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია მოგება-ზარალში საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალის ფარგლებში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 2,7020 ლარი და 3,0976 ლარი აშშ დოლართან მიმართებით და 2,8844 და 3,5040 ლარი ევროსთან მიმართებით, შესაბამისად.

(გ) ამონაგების აღიარება

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ამონაგების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელზე ან მომსახურებაზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს იმ ოდენობით, რაც შეესაბამება ანაზღაურებას, რომლის მიღებასაც კომპანია მოელის ამ საქონლის ან მომსახურების სანაცვლოდ.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

კომპანია ამონაგებთან დაკავშირებულ თავის შეთანხმებებს სპეციალურ კრიტერიუმებს ადარებს, რათა განსაზღვროს ამ შეთანხმებებში იგი მარწმუნებელ თუ აგენტ მხარედ გამოდის. კომპანიამ დაასკვნა, რომ ის არის მარწმუნებელი ამონაგების მომტან გარიგებებში (რადგან ის, ჩვეულებრივ, აკონტროლებს საქონელს და მომსახურებას მათი მომხმარებლისთვის გადაცემამდე).
ფინანსურ ანგარიშგებაში კომპანია ზოგადად აღიარებს შემდეგი ტიპის ამონაგებს:

საქონლის გადატვირთვა

ამონაგები საქონლის რეალიზაციიდან აღიარდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, ზოგადად, როდესაც საქონელი გადაეცემა მომხმარებლებს. ამონაგები აღიარდება ისეთი ოდენობით, რომელიც ასახავს იმ საზღაურს, რომლის მიღებასაც კომპანია გეგმავს ამგვარი საქონლის სანაცვლოდ.

სანავსადგურო მომსახურებები

სანავსადგურო მომსახურებიდან ამონაგები მიიღება ნავსადგურში შემოსული გემებისთვის სხვადასხვა მომსახურების გაწევის შედეგად და აღიარდება მომსახურების გაწევისას და როდესაც სავარაუდოა ანაზღაურების მიღება.

საპროცენტო შემოსავალი

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც მომავალში მოსალოდნელი გადახდილი ან მისაღები ფულადი სახსრების ზუსტ დისკონტირებას ახდენს ფინანსური ინსტრუმენტების ვადაზე ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. საპროცენტო შემოსავალი შესულია მოგება ან ზარალში ფინანსური შემოსავლის მუხლში.

საიჯარო შემოსავალი

ქონების საოპერაციო იჯარიდან წარმოქმნილი საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება დარიცხვის წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და შესულია სხვა ამონაგებში.

სახელშეკრულებო ნაშთი

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი წარმოადგენს უფლებას მომხმარებლისთვის გადაცემული საქონლის ან მომსახურებების სანაცვლოდ მისაღებ საფასურზე. თუ კომპანია მომხმარებელს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებლის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება პირობითად მიღებული ანაზღაურებისთვის. კომპანია არ ფლობს სახელშეკრულებო აქტივებს.

სავაჭრო მოთხოვნები

მოთხოვნები წარმოადგენს კომპანიის უფლებას მიიღოს უპირობო საზღაური (ე.ი. მხოლოდ დროის გასვლაა საჭირო საზღაურის გადახდის თარიღის დადგომამდე).

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ამონაგების აღიარება (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ნაშთი (გაგრძელება)

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება წარმოადგენს მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემის ვალდებულებას, რომლისთვისაც კომპანიას მომხმარებლისგან მიღებული აქვს ანაზღაურება (ან გადახდა მომავალში მოხდება). თუ მომხმარებელი გადახდას განახორციელებს კომპანიის მიერ მისთვის საქონლის ან მომსახურების გადაცემამდე, სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება მოხდება ღირებულების გადახდისას ან მისი გადახდის ვადის დადგომისას (რომელსაც უფრო ადრე ექნება ადგილი). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება ამონაგებად მაშინ, როდესაც კომპანია გასწევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებას.

(დ) გადასახადები

მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. დივიდენდებზე გადაიხდება მოგების გადასახადი და ის დაირიცხება იმ აქციონერებზე დივიდენდებზე განაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები არიან საქართველოში. გადასახადი დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტიური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო ვალდებულებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია საკუთარი კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც გაყიდული საქონლის თვითღირებულებაში შემავალ სხვა გადასახადებში მოგებაში ან ზარალში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) გადასახადები (გაგრძელება)

დამატებული ღირებულების გადასახადი

ამონაგების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ როდესაც მოთხოვნები და ვალდებულებები მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წმინდა საგადასახადო აქტივების ან წმინდა საგადასახადო ვალდებულების ნაწილში.

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო საფუძველზე წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშის დანერგვით. ამიტომ კომპანია ყველა საგადასახადო ვალდებულებასთან და მოთხოვნასთან დაკავშირებულ აქტივებს და ვალდებულებებს ნეტო საფუძველზე წარმოადგენს.

(ე) ძირითადი საშუალებები

(i) საწყისი აღიარება და შემდგომი აღრიცხვა

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიზშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად თვითღირებულებით აღირიცხება. დანახარჯები მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. საწარმოს მიერ შექმნილი აქტივის თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივების დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ კაპიტალიზებულ დანახარჯებს. შეძენილი პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც შესაბამისი აღჭურვილობის ნაწილს წარმოადგენს, კაპიტალიზდება ამ აღჭურვილობის ნაწილის სახით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ე) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(i) საწყისი აღიარება და შემდგომი აღრიცხვა (გაგრძელება)

გადაფასების შედეგად მიღებული ნამეტი აღრიცხება სხვა სრულ შემოსავალში და კრედიტდება სალითარ კაპიტალში აქტივის გადაფასების რეზერვში. თუმცა თუ იგი აღადგენს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რაც მანამდე მოგებაში ან ზარალში იყო აღიარებული, ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია აქტივის გადაფასების რეზერვში.

(ii) დაუმთავრებელი მშენებლობა

დაუმთავრებელი მშენებლობა მოიცავს დანახარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ძირითადი საშუალების მშენებლობას, მათ შორის მშენებლობის დროს გაწეულ შესაბამისად განაწილებულ პირდაპირ მიკუთვნებად ცვლად ხარჯებს და ფიქსირებულ ზედნადებ ხარჯებს. ასეთი აქტივების ცვეთა, მსგავსი ძირითადი საშუალების ანალოგიურად, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში მიღებიდან.

(iii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების კომპონენტის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ კომპონენტის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი კომპონენტის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯი აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში მისი გაწვევითანავე.

(iv) აღიარების შეწყვეტა

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა. საკუთარ კაპიტალში აღიარებული გადაფასების ნამეტი აქტივის გასვლისთანავე გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში.

(v) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადაზე წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო მომსახურების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განცალკევებით ხორციელდება.

მიწას, დაუმთავრებელ მშენებლობას და დასამონტაჟებელ გრძელვადიან აქტივებს ცვეთა არ ერიცხება.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(v) ცვეთა (გაგრძელება)

სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო საშუალო ვადებია:

შენობები და სხვა ნაგებობები	25 წელი
ხომალდები და ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	3-24 წელი
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	5 წლამდე

ძირითადი საშუალებების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო მომსახურების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები ყოველწლიურად გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(გ) არამატერიალური აქტივები

ცალკე შეძენილი არამატერიალური აქტივები საწყისი აღიარებისას თვითღირებულებით აღირიცხება. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები თვითღირებულებით აისახება, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. კომპანიის შიგნით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზება ხდება სასარგებლო ეკონომიკური მომსახურების ვადის პერიოდში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც იარსებებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი, სასარგებლო მომსახურების შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში, მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებელი გათვალისწინდება ამორტიზაციის პერიოდის ან მეთოდის მოდიფიცირებისთვის და განიხილება, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილება. შეზღუდული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში არამატერიალური აქტივების ფუნქციების შესაბამისი ხარჯის კატეგორიაში.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც სხვაობა წმინდა გასვლის ამონაგებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის და მისი აღიარება ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტისას მოგებაში ან ზარალში.

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივების კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც მათ მართავს. სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომლებიც არ მოიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანია პრაქტიკულ გამოცდილებას იყენებს, კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აფასებს მისი სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება გარიგების დანახარჯები იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური აქტივი არ არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ი) ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნა, რომელიც არ მოიცავენ დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს, ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკულ გამოცდილებას მიმართა, ფასდება ფასს (IFRS) 15-ით „ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ განსაზღვრული გარიგების ფასით.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება SPPI-ტესტირება, რომელიც ინსტრუმენტის დონეზე სრულდება.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების გამოსამუშავებლად. ეს ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა მათი ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტი);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები დაგროვილი შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, დაგროვილი შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე (წილობრივი ინსტრუმენტი);
- ▶ მოგება-ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტი)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ დაკმაყოფილებული იქნება ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდგომ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით (EIR) და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობა და ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები მოიცავს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, მოთხოვნებს საფინანსო დაწესებულებების მიმართ და სავაჭრო მოთხოვნებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებიდან ამოღება) უპირატესად ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა; ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადმოცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გზით. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

მონაწილეობის შენარჩუნება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და კომპანიის მიერ გადასახდელ მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყველა ფინანსური აქტივის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხავს. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და კომპანიის მოსალოდნელ ყველა ფულად ნაკადს შორის, და დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება იმ საკრედიტო ზარალების საფუძველზე, რომელთა წარმოშობაც მოსალოდნელია აქტივის არსებობის ვადის განმავლობაში („აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“), გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა აქტივის წარმოშობიდან, რა შემთხვევაშიც, რეზერვი ეყრდნობა 12-თვიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

სავაჭრო მოთხოვნებისა და სხვა აქტივებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო ინსტიტუტებში არსებული თანხებისთვის (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), კომპანია მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე ანგარიშობს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდის გამოყენებით. 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილი, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევებს ფინანსურ ინსტრუმენტზე და რომელიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც წარმოშობის თარიღის შემდგომ ადგილი აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, რეზერვი დაეფუძნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდს.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ადრე ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს.

(იი) ფინანსური ვალდებულებები

საწყისი აღიარება და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულება მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სესხები და ნასესხები სახსრები, ვალდებულებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს, ვითარებიდან გამომდინარე.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხების, ნასესხები სახსრებისა და ვალდებულებების შემთხვევაში, აკლდება მათთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი საოპერაციო დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, საიჯარო და სხვა ვალდებულებებს.

საწყისი აღიარების შემდეგ პროცენტის სესხები და ნასესხები სახსრები შემდგომში ამორტიზებული ღირებულებით ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება დაანგარიშდება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ამორტიზაცია შესულია ფინანსური ხარჯების მუხლში სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლდება სხვა ვალდებულებით იმავე გამსესხებლის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. სხვაობა შესაბამის საბალანსო ღირებულებაში აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებული კანონი იძლევა აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის უფლებას და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვის ან ერთდროულად აქტივის გაყიდვისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(თ) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით ბალანსის ყოველი თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ნებაყოფლობითი ოპერაციის პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე; ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, და რომლებშიც მაქსიმალურად გამოიყენება ემპირიული და მინიმალურად - არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემების საფუძველზე, რომელიც მთლიანობაში მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ 1-ლი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულებების აქტიური ბაზრების კოტირებული ფასები (გაუკორექტირებელი);
- ▶ მე-2 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ მე-3 დონე – შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების იერარქიის ერთი დონიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კომპანია განსაზღვრავს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე) ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნის მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

(ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის შესაძლო გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ან როდესაც აქტივის წლიური ტესტირებაა საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის ანაზღაურებად ღირებულებას. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოღინება, რაც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების განსაზღვრისას, შეფასებული მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ამგვარი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ი) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

განგრძობითი ოპერაციების გაუფასურების ზარალი აღიარებულია სრული შემოსავლის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა იმ ქონებისა, რომელიც მანამდე გადაფასდა და გადაფასება აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების აღიარება სხვა სრულ შემოსავალში მოხდება ნებისმიერი მანამდე მომხდარი გადაფასების თანხამდე.

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ფასდება იმის განსასაზღვრად, არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღარ არსებობდეს ან შემცირებულია. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის ანაზღაურებად ღირებულებას. ადრე აღიარებული გაუფასურების ზარალის გაუქმება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურები ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა ცვეთის გამოკლებით წინა წლებში აქტივის გაუფასურების ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი გაუქმების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც გაუქმება აღირიცხება როგორც ზრდა გადაფასების შედეგად.

(კ) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებას ან წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების მეთოდს, და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს და სხვა დანახარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, როგორც არის ტრანსპორტირების და დამუშავების დანახარჯები. წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეული საქმიანობის პროცესში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და გაყიდვის სავარაუდო ხარჯი. მარაგები ხარჯებში აღირიცხება საშუალო შეწონილი მეთოდის გამოყენებით.

(ლ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები მოიცავს ბანკში და სალაროში ნაღდი ფულის ნაშთებს. ნაღდი ფული ბანკში გულისხმობს უპროცენტო მიმდინარე ანგარიშებს.

(მ) მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ შედგება პროცენტიანი ანაზღაურებისგან სამ თვეზე მეტი სახელშეკრულებო ვადით.

(ნ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ კონსტრუქციული ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის საიმედოდ განსაზღვრა. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ო) გარიგებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან

საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან ყველა გარიგება ფასდება თვითღირებულებით, თუ სხვა რამეს არ ითვალისწინებს ფასს, მაგალითად ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდა“ ან ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“. იმ შემთხვევაში, თუ გარიგებები არ შეიცავს საზღაურს, მაშინ მათი ღირებულება ნულით ფასდება.

(პ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, საზღაურის სანაცვლოდ.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია იყენებს ერთი აღიარების და შეფასების მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. კომპანია აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ განახორციელოს საიჯარო გადახდები და აანაზღაუროს აქტივის გამოყენების უფლება, რომლებიც წარმოადგენს საიჯარო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის ვადის დაწყების თარიღში (ე.ი. თარიღში, როცა საიჯარო აქტივი ხელმისაწვდომი იქნება გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება თვითღირებულებით ფასდება, რასაც აკლდება ნებისმიერი დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და იცვლება საიჯარო ვალდებულებების ნებისმიერი ხელახალი შეფასების მიხედვით. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, თავდაპირველად გაწეული პირდაპირი ხარჯების და დაწყების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდების თანხას, ნებისმიერი მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდების გამოკლებით. აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საიჯარო ვადასა და ძირითადი საშუალებების ხუთწლიან სასარგებლო მომსახურების სავარაუდო ვადას შორის უმოკლესის განმავლობაში.

თუ საიჯარო აქტივის საკუთრების უფლება გადადის კომპანიაზე საიჯარო პერიოდის ბოლოს ან თვითღირებულება ასახავს შესყიდვის ოფციონის აღსრულებას, ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის გამოყენებით.

აქტივის გამოყენების უფლება ასევე გაუფასურებას ექვემდებარება. იხილეთ სააღრიცხვო პოლიტიკა თავში „არაფინანსური აქტივების გაუფასურება“.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ჟ) იჯარა (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღში კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც იჯარის ვადის განმავლობაში საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულებით ფასდება. საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ თანხებს (მათ შორის არსებითად ფიქსირებულ გადასახდელებს), რასაც აკლდება ნებისმიერი იჯარის წამახალისებელი გადახდების მოთხოვნა, ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც განაკვეთზე ან კოეფიციენტზეა დამოკიდებული და თანხები, რომელთა გადახდაც მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიის საფუძველზე. საიჯარო გადახდები ასევე მოიცავს შესყიდვის ოფციონის აღსრულების ფასს, რომელიც გონივრულ ფარგლებში მიიჩნევა კომპანიის მიერ გამოყენებულად და ჯარიმების გადახდებს იჯარის შეწყვეტისთვის, თუ იჯარის ვადა ასახავს კომპანიას, რომელიც იყენებს ხელშეკრულების შეწყვეტის უფლებას. ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომლებიც არ არის დამოკიდებული ინდექსზე ან განაკვეთზე აღიარდება ხარჯის (სანამ არ მოხდება მათი გაწევა მარაგების საწარმოებლად) სახით იმ პერიოდში, რომელშიც წარმოიშება ისეთი ვითარება ან სიტუაცია, რომელიც გადახდას იწვევს.

საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების დაანგარიშებისას, კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის ვადის დაწყების თარიღში, რადგან იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მარტივად ვერ განისაზღვრება. იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა გაიზრდება, პროცენტის გაზრდის ასახვის მიზნით, და შემცირდება - განხორციელებული საიჯარო გადახდებისთვის. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება საიჯარო გადახდების ცვლილებას (მაგ. ცვლილება მომავალ გადახდებში, რომელიც წარმოიშება ამგვარი საიჯარო გადახდების განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილებიდან) ან საიჯარო აქტივის ნასყიდობის შეფასების შესაძლებლობის ცვლილებას.

მოკლევადიანი იჯარა და დაბალი ღირებულების ონე აქტივების იჯარა

კომპანია იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისგან განთავისუფლებას საბუქსირო გემების მოკლევადიან იჯარებზე (ე.ი. იჯარებზე, რომლებსაც აქვთ იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან 12- ან ნაკლებთვიანი საიჯარო ვადა და არ მოიცავენ შესყიდვის ოფციონს). ის ასევე ეხება დაბალი ღირებულების მქონე საოფისე აღჭურვილობის იჯარის აღიარებისგან დაბალფასიან იჯარებზე. საიჯარო გადახდები მოკლევადიან იჯარაზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა აღიარდება ხარჯის სახით იჯარის ვადაზე წრფივი მეთოდის გამოყენებით.

კომპანია, როგორც მეიჯარე

იჯარა, რომელშიც კომპანია არ გადასცემს აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებულ არსებითად ყველა რისკს და სარგებელს, საოპერაციო იჯარად კლასიფიცირდება. მიღებული საიჯარო შემოსავალი აღირიცხება წრფივი მეთოდით იჯარის ვადაზე და, თავისი საოპერაციო ხასიათის გამო, სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ამონაგების მუხლში. საოპერაციო იჯარის პირობებზე მოლაპარაკებისას გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები საიჯარო აქტივების საბალანსო ღირებულებას ემატება და მათი აღიარება ხდება იჯარის ვადაზე იმავე წესით, როგორითაც საიჯარო შემოსავალი. პირობითი საიჯარო ქირის აღიარება ხდება ამონაგების სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მისი მიღება.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება და განმარტებითი შენიშვნები

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად იქნა გამოყენებული 2022 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონია გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ „წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ - ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება
- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „კონცეპტუალური მიდგომა“
- ▶ „ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ - ბასს (IAS) 16-ის („იჯარა“) ცვლილება
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება - შვილობილი საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს სტანდარტებს“
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები - ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები“
- ▶ ბასს (IAS) 41 - „სოფლის მეურნეობა - დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულებით შეფასებაში“

ახალი და გადასინჯული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული

ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე გამოქვეყნდა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდისთვის ჯერ არ შესულა ძალაში და რომლებიც კომპანიას ნაადრევად არ მიუღია. ახალი და გადასინჯული სტანდარტები, რომლებიც ჯერ არ არის ძალაში შესული:

- ▶ ფასს (IFRS) 17: სადაზღვევო ხელშეკრულებები,
- ▶ ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება: „ვალდებულებების მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიცირება“,
- ▶ „სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება“ - ბასს (IAS) 8-ის ცვლილება
- ▶ „სააღრიცხვო პოლიტიკასთან დაკავშირებული განმარტებითი შენიშვნა“ - ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება და განცხადება 2 ფასს-ების გამოყენების პრაქტიკის შესახებ
- ▶ „ერთი გარიგებიდან წარმოშობილი აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი“ - ბასს (IAS) 12-ის ცვლილება

მოსალოდნელი არ არის, რომ ამ ახალ სტანდარტებს არსებითი გავლენა ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ გადაწყვეტილებებს, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ამონაგების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების ოდენობაზე, თანდართულ განმარტებით შენიშვნებსა და პირობითი ვალდებულებების გაცხადებაზე. ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშგებო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი ცვლილების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებული დაშვებები შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

(i) ძირითადი საშუალებების გადაფასება

კომპანია იყენებს გადაფასების მოდელს თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის. ბასს (IAS) 16-ის „ძირითადი საშუალებები“ მიხედვით, კომპანია ვალდებულია ისეთი სიხშირით გადააფასოს ძირითადი საშუალებები, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს იმ ღირებულებიდან, რომელიც განისაზღვრებოდა სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების თარიღისთვის.

ძირითადი საშუალებების სამართლიან ღირებულებაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვება და შეფასება განხილულია მე-10 შენიშვნაში.

(ii) სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი

კომპანია აღიარებს სავაჭრო მოთხოვნების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს და იყენებს გამარტივებულ მიდგომას. ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც საპროგნოზო ინფორმაციას მოერგო.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ ფულად სახსრებთან და მათ ეკვივალენტებთან დაკავშირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და საფინანსო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნები შეაფასა, როგორც არაარსებითი. ინფორმაცია კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესახებ მოცემულია მე-13 შენიშვნაში.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

6. ამონაგები

	2022	2021
ამონაგები გადატვირთვის მომსახურებიდან	65,557	54,292
ამონაგები სანავსადგურო მომსახურებიდან	9,057	9,557
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან	74,614	63,849
სხვა ამონაგები	184	312
მთლიანი ამონაგები	74,798	64,161

კომპანიამ აღიარა ამონაგებთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო მოთხოვნები და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2022	2021
სავაჭრო მოთხოვნები	18,907	2,390
სახელშეკრულებო ვალდებულებებს	–	690

სავაჭრო მოთხოვნების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც საზღაურის მიღების უფლება უპირობო ხდება. სავაჭრო მოთხოვნები გადატვირთვის მომსახურებიდან აშშ დოლარშია გამოხატული. სავაჭრო მოთხოვნები სანავსადგურო მომსახურებიდან ლარშია გამოხატული. არცერთ სავაჭრო მოთხოვნას პროცენტი არ ერიცხება.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო მოთხოვნების ზრდა 2021 წელთან შედარებით უკავშირდება მოთხოვნებს ერთი არადაკავშირებული მხარე მომხმარებლისთვის 2022 წლის დეკემბერში გაწეული გადატვირთვის მომსახურებიდან. 2023 წლის თებერვალში კომპანიამ გააფორმა სამმხრივი ხელშეკრულება 16,709 ლარის ოდენობით მოთხოვნის კომპანიის ერთ-ერთი დაკავშირებული მხარე მომხმარებლისთვის გადასაცემად. ხელშეკრულება ასევე მოიცავს ახალ დაფარვის გრაფიკს საბოლოო დაფარვის ვადით 2026 წლის დეკემბერში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კომპანიამ ეს ხელშეკრულება მიიჩნია არამაკორექტირებელ მოვლენად.

სახელშეკრულებო ვალდებულება, რომელიც არის მომხმარებლებისგან მიღებული საზღაური, წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას ამ მომხმარებლებს მიაწოდოს საქონელი ან მომსახურებები. 690 ლარი რომელიც შესული იყო სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში აღიარებულია, როგორც 2022 წლის ამონაგები (2021 წ.: 893 ლარი).

7. გაყიდული საქონლის თვითღირებულება

	2022	2021
ცვეთა და ამორტიზაცია (23-ე შენიშვნა)	9,894	12,794
სარკინიგზო ტრანსპორტირების ხარჯები	7,684	7,142
სანავსადგურო ტექნომსახურება	5,733	5,815
ტექნომსახურების და კომუნალური მომსახურების ხარჯები	3,291	3,319
გათბობის და საწვავის ხარჯები	2,396	1,451
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	2,393	3,519
სადაზღვევო ხარჯი	1,608	1,175
საგადასახადო ხარჯები	1,530	1,739
საბუქსირო გემის იჯარის ხარჯი	94	561
სხვა	512	554
სულ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	35,135	38,069

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

8. საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2022	2021
ხელფასი და დასაქმებულთა სხვა გასამრჯელოები	3,409	3,090
დაცვის მომსახურების საფასური	482	543
პროფესიული მომსახურება	381	471
კომუნიკაციის ხარჯი	258	317
სხვა	565	553
მთლიანი საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	5,095	4,974

9. სხვა საოპერაციო შემოსავალი და სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2022	2021
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		
შემსრულებელთან მიმდინარე სამართალწარმოებაზე სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით გამოწვეული ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა (მე-19 შენიშვნა)	4,659	–
გადასახადებია ანარიცხის გაუქმება	–	1,127
მარაგების ზედმეტობა და ჩამოწერილი მარაგების გაუქმება	–	412
ხანძრით მიყენებული ზიანის და საწვავის ანაზღაურება	–	160
სხვა	53	134
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	4,712	1,833
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები		
მომველებული მარაგების ჩამოწერა (მე-12 შენიშვნა)	2,610	721
გამოყენებული მასალები	754	772
დასუფთავების ხარჯები	702	602
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი (მე-13 შენიშვნა)	401	121
უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული მომსახურებები	382	388
საბანკო მომსახურების საფასური	141	75
სარეკლამო ხარჯი	136	74
ზარალი საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტიდან	–	98
სხვა	1,092	785
სხვა არასაოპერაციო ხარჯები	6,218	3,636

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

10. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	შენიშვნები და სხვა ნაგებობები	ხომალდები და ავტოსატრანსპორტო საშუალებები	სხვა გრძელვადიანი აქტივები	დაუმთავრებელი მშენებლობა	აქტივის გამოყენების უფლება (ა)	სულ
მთლიანი სააღრიცხვო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბერი	2,773	114,076	2,777	4,134	5,197	18,676	147,633
შესყიდვები	–	13	–	5,611	1,619	–	7,243
გადატანა მარაგებიდან	–	17	–	–	2,831	–	2,848
შიდა გადატანები	–	7,807	–	(5,034)	(2,773)	–	–
გასვლები	–	–	–	(26)	–	(317)	(343)
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,773	121,913	2,777	4,685	6,874	18,359	157,381
შესყიდვები	–	–	154	463	206	–	823
გადატანა მარაგებიდან	–	–	–	13	236	–	249
შიდა გადატანები	–	3,639	–	(981)	(2,658)	–	–
ჩამოწერა	–	(19)	–	(8)	–	–	(27)
აფასება, წმინდა	942	64,116	9,755	4,809	13,229	–	92,921
2022 წლის 31 დეკემბერი	3,715	189,649	12,686	8,981	17,957	18,359	251,347
დაგროვილი ცვეთა							
2020 წლის 31 დეკემბერი	–	(36,701)	(2,216)	(2,783)	–	(7,658)	(49,358)
ცვეთის დანარიცხი წლის განმავლობაში	–	(8,001)	(464)	(427)	–	(3,789)	(12,681)
საიჯარო ხელშეკრულების გასვლისას/შეწყვეტისას ჩამოწერის შედეგად	–	–	–	2	–	62	64
2021 წლის 31 დეკემბერი	–	(44,702)	(2,680)	(3,208)	–	(11,385)	(61,975)
ცვეთის დანარიცხი წლის განმავლობაში	–	(5,942)	(10)	(112)	–	(3,726)	(9,790)
შიდა გადატანები	–	(556)	–	556	–	–	–
გასვლისას ჩამოწერის შედეგად	–	3	–	–	–	–	3
2022 წლის 31 დეკემბერი	–	(51,197)	(2,690)	(2,764)	–	(15,111)	(71,762)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
2021 წლის 31 დეკემბერი	2,773	77,211	97	1,477	6,874	6,974	95,406
2022 წლის 31 დეკემბერი	3,715	138,453	9,996	6,217	17,957	3,248	179,586

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას არ ჰქონდა სახელშეკრულებო საინვესტიციო ვალდებულებები

ძირითადი საშუალებების გადაფასება

კომპანიამ შეაფასა ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დამოუკიდებელი შემფასებლის „ბიდიო საქართველოს“ ჩართულობით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა შეფასების მეთოდებით, საუკეთესო გამოყენების პრინციპის საფუძველზე.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა საბაზრო და დანახარჯების მიდგომების კომბინაციის გამოყენებით. კომპანიამ აღიარა წმინდა შემოსულობა ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან 92,921 ლარის ოდენობით, რაც მოიცავდა წმინდა გადაფასების ზარალს 4,306 ლარის ოდენობით, რომელიც ძირითადი საშუალებების გაუფასურების ხარჯშია აღიარებული მოგება-ზარალის ფარგლებში და მეტწილად უკავშირდებოდა მშენებლობას და ასევე გადაფასების წმინდა შემოსულობას 97,227 ლარის ოდენობით, რომელიც აღიარებულია გადაფასების რეზერვში და მეტწილად შენობა ნაგებობებს, ხომალდებს და ხმელეთის დაცვის ობიექტებს უკავშირდება.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

თუ ძირითადი საშუალებები თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით შეფასდება, საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იქნება 100,767 ლარი (2021 წ.: 107,995 ლარი).

მოდრაობა აქტივის გამოყენების უფლებაში

	ნავსადგურის სახმელეთო აღჭურვილობა	შენობები და სხვა ნაგებობები	სულ
2021 წლის 1 იანვარი	10,661	357	11,018
ცვეთის დანარიცხი	(3,711)	(78)	(3,789)
საიჯარო ხელშეკრულების შეწყვეტა	–	(255)	(255)
2021 წლის 31 დეკემბერი	6,950	24	6,974
ცვეთის დანარიცხი	(3,702)	(24)	(3,726)
2022 წლის 31 დეკემბერი	3,248	–	3,248

11. არამატერიალური აქტივები

	ლიცენზიები	სხვა არამატერიალური აქტივები	სულ
დანახარჯები			
2020 წლის 31 დეკემბერი	4,873	–	4,873
შესყიდვები	–	21	21
2021 წლის 31 დეკემბერი	4,873	21	4,894
შესყიდვები	–	454	454
2022 წლის 31 დეკემბერი	4,873	475	5,348
დაგროვილი ცვეთა			
2020 წლის 31 დეკემბერი	(1,488)	–	(1,488)
ამორტიზაციის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(108)	(5)	(113)
2021 წლის 31 დეკემბერი	(1,596)	(5)	(1,601)
ამორტიზაციის დარიცხვა წლის განმავლობაში	(89)	(15)	(104)
2022 წლის 31 დეკემბერი	(1,685)	(20)	(1,705)
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება			
2021 წლის 31 დეკემბერი	3,277	16	3,293
2022 წლის 31 დეკემბერი	3,188	455	3,643

სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების და ნავთობტერმინალის ფუნქციონირების ლიცენზიის მიღების პირობების ფარგლებში კომპანია ვალდებული იყო ჩაეტარებინა გარემოს პრევენტიაციისა და რეაბილიტაციის სამუშაოები შავი ზღვის სანაპიროს გაყოლებაზე თავისი ტერმინალის მიმდებარედ. ამ ვალდებულების ფარგლებში კომპანიამ და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრომ 2008 წლის 6 მაისს გააფორმეს დამატებითი ხელშეკრულება. დამატებითი ხელშეკრულების ფარგლებში კომპანიას დაეკისრა კოლხეთის დაცული ტერიტორიების განვითარების ფონდისთვის 7,000,000 ევროს გადახდა 16-წლიანი ვადის განმავლობაში, აღნიშნული ფონდის გარემოს დაცვითი საქმიანობის დასაფინანსებლად. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ეს ხარჯები მიეკუთვნება შავი ზღვის ტერმინალის აშენებისა და ფუნქციონირებისთვის ლიცენზიის მიღების ხარჯებს და შესაბამისად, სამომავლო გადახდების დისკონტირებული ღირებულება აღიარა არამატერიალურ აქტივად.

ლიცენზიის ხარჯი ამორტიზდება სასარგებლო მომსახურების 50 წლიან ვადაზე, რაც წარმოადგენს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს მიერ ტერმინალის მშენებლობისთვის გაცემული ნებართვის ვადას.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

12. მარაგები

	2022	2021
საწვავი	1,324	838
ტექნომსახურების მასალები	455	2,310
კაბელები და სხვა ელექტრო მასალები	212	1,042
აქტივირებული ნახშირი	78	93
ავტოსატრანსპორტო საშუალებების სათადარიგო ნაწილები	38	65
საპოხი მასალა	18	64
სხვა	277	388
სულ მარაგები	2,402	4,800

2022 წელს კომპანიამ ჩამოწერა 2,610 ლარის მოძველებული მასალები (2021 წ.: 721 ლარი).

13. სავაჭრო მოთხოვნები

	2022	2021
მოთხოვნები გადატვირთვის მომსახურებებიდან	17,798	–
მოთხოვნები სანავსადგურო საფასურიდან	1,283	2,390
სხვა მოთხოვნები	733	506
	19,814	2,896
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(907)	(506)
სულ სავაჭრო მოთხოვნები, წმინდა	18,907	2,390

კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნებში შესული ფინანსური აქტივების კრედიტის ხარისხის მიხედვით ანალიზი ასეთია:

2022 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.6%	3.9%	–	100.0%	
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	17,783	1,283	–	748	19,814
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	109	50	–	748	907
2021 წლის 31 დეკემბერი	<30 დღე	30-60 დღე	61-90 დღე	>90 დღე	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განაკვეთი	0.0%	3.5%	–	85.1%	
დეფოლტის რისკის ქვეშ არსებული მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება	9	2,390	–	497	2,896
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	83	–	423	506

მოდრაობები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხში სავაჭრო მოთხოვნებისთვის იყო შემდეგი:

	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი
2020 წლის 31 დეკემბერი	385
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი (მე-9 შენიშვნა)	121
2021 წლის 31 დეკემბერი	506
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ანარიცხი (მე-9 შენიშვნა)	401
2022 წლის 31 დეკემბერი	907

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

14. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა საბანკო ანგარიშებზე არსებულ თანხებს. მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებულ ფულად სახსრებს პროცენტი არ ერიცხება.

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ წარმოადგენს ერთ წლამდე პერიოდით განთავსებულ მოკლევადიან ანაზრებს. 2022 წელს ანაზრზე დარიცხულმა პროცენტმა 169 ლარი შეადგინა (2021 წ.: 301 ლარი).

15. საკუთარი კაპიტალი

(ა) საწესდებო კაპიტალი

კომპანიის 100%-იანი მფლობელია „რელექს ჰოლდინგს ლიმიტედი“. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალი 1,669,604 ლარს შეადგენდა. 2021 წლის 15 თებერვალს „სოკარის“ საინვესტიციო განყოფილების ხელმძღვანელმა, კომპანიის მთლიანი საწესდებო კაპიტალის მფლობელის უფლებამოსილების ფარგლებში, კომპანიის გენერალურმა დირექტორმა და ფინანსურმა დირექტორმა დაამტკიცეს კაპიტალის ამოღება კომპანიის საბოლოო საწარმოს - „სოკარის“ მიერ 10,000,000 ევროს ოდენობით. ფულადი სახსრების გადაცემა 2021 წლის 18 მარტს განხორციელდა და 39,570 ლარი შეადგინა. შესაბამისად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საწესდებო კაპიტალი 1,669,604 ლარის ოდენობით განისაზღვრა. გარიგების სტრუქტურა და მისი აღსრულების ვადები ასეთია: მშობელი საწარმო ამცირებდა კომპანიის სააქციო კაპიტალს შესაბამისი თანხების ოდენობით, მშობელი საწარმოს მიერ შემდგომში „სოკარისთვის“ დივიდენდების გადახდის გზით. იმის გამო, რომ მშობელი საწარმო ლიკვიდაციის პროცესში იმყოფება და მისი საბანკო ანგარიშები დახურულია, მოლაპარაკების შედეგად შეთანხმდნენ, რომ კომპანია პირდაპირ გადაურიცხავდა ხსენებულ თანხას „სოკარს“. შედეგად, მშობელ საწარმოს და კომპანიას შორის გაფორმდა ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც მშობელი საწარმო კაპიტალის შემცირებას ახორციელებდა კომპანიის სააქციო კაპიტალის 10,000,000 ევროს ოდენობით თანხით შემცირების გზით. ამის სანაცვლოდ მშობელი საწარმო „სოკარზე“ გასცემდა შუალედური მოგების დივიდენდებს 10,000,000 ევროს ოდენობით. როგორც ვახსენეთ, მხარეები შეთანხმდნენ, რომ თანხას კომპანია პირდაპირ გადაუხდიდა „სოკარს“. აღსანიშნავია, რომ კომპანიის წესდება და სხვა სამართლებრივი დოკუმენტები არ აწესებენ რაიმე სახის შეზღუდვას კომპანიის საწესდებო კაპიტალის შემცირებაზე. ამის შემდეგ კომპანიის საწესდებო კაპიტალი მეტწილად შედგებოდა მფლობელისგან მიღებული სესხის ძირითადი თანხისგან და დარიცხული პროცენტისგან, რომელიც საბოლოოდ საწესდებო კაპიტალად დაკონვერტირდა.

(ბ) ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი ასახავს ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ზრდასა და შემცირებას იმდენად, რამდენადაც ღირებულების შემცირება უკავშირდება საკუთარ კაპიტალში ადრე აღიარებულ იმავე აქტივზე ზრდას. 2022 წელს გადაფასების რეზერვი 97,227 ლარით გაიზარდა, 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად (მე-10 შენიშვნა).

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

16. იჯარა**კომპანია, როგორც მოიჯარე**

კომპანია ფლობს საიჯარო ხელშეკრულებებს ფასს (IFRS) 16-ის ფარგლებში ფსკერსადრმავებელი სამუშაოების გემების (პორტში სახმელეთო მოწყობილობები) და სხვა ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისთვის, ხუთწლიანი საიჯარო ვადით. კომპანიამ ისარგებლა გათავისუფლების უფლებით მოკლევადიანად და დაბალფასიანად კლასიფიცირებული იჯარებისთვის. ქვემოთ განსაზღვრულია საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება და მოძრაობები პერიოდის განმავლობაში:

	2022	2021
1 იანვარი	11,722	18,587
საიჯარო ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტა	–	(157)
გადახდილი ძირითადი თანხა	(4,012)	(4,195)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე	494	1,010
გადახდილი პროცენტი	(494)	(1,010)
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა	(3,757)	(2,513)
31 დეკემბერი	3,953	11,722
გრძელვადიანი	–	7,467
მოკლევადიანი	3,953	4,255

ქვემოთ მოცემულია მოგება-ზარალში აღიარებული თანხები:

	2022	2021
აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთის დარიცხვა (გაყიდული საქონლის თვითღირებულება, ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი)	3,726	3,789
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე (ფინანსური დანახარჯები)	494	1,010
საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა, წმინდა	(3,757)	(2,513)
მოკლევადიან იჯარასთან, დაბალფასიან აქტივებთან და ცვლად საიჯარო გადახდებთან დაკავშირებული ხარჯი (გაყიდული საქონლის თვითღირებულება, საბუქსირო გემების იჯარის ხარჯი)	94	561
სულ მოგება-ზარალში აღიარებული თანხა	557	2,847

2022 წელს ფულადი სახსრების მთლიანი გასვლები იჯარებზე, მათ შორის მოკლევადიანი და დაბალფასიანი საიჯარო აქტივების ჩათვლით მოიცავს 4,600 ლარს (2021 წ.: 5,766 ლარი).

17. სხვა ვალდებულებები

	2022	2021
ვალდებულება კოლხეთის განვითარების ფონდის მიმართ (მე-11 შენიშვნა) ძირითადი საშუალებების მშენებლობასთან დაკავშირებული	1,973	3,494
ვალდებულება	195	4,792
თანამშრომლებისთვის გადასახდელი ხელფასები	179	432
სხვა ვალდებულებები	1,628	2,423
სულ სხვა ვალდებულებები	3,975	11,141
გრძელვადიანი	658	1,809
მოკლევადიანი	3,317	9,332

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

18. სავაჭრო ვალდებულება

	2022	2021
შესყიდულ საწვავთან დაკავშირებული ვალდებულება	747	764
სხვა ვალდებულება	733	584
მთლიანი სავაჭრო ვალდებულება	1,480	1,348

19. პირობითი ვალდებულებები**გადასახადები**

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა შესაძლოა იყოს სხვადასხვა ინტერპრეტაციის და ცვლილების საგანი. კომპანიის ხელმძღვანელობისეული ინტერპრეტაცია შესაძლოა განსხვავდებოდეს საგადასახადო უწყებების ინტერპრეტაციებისგან, გარიგებები შესაძლოა ეჭვ ქვეშ დააყენონ საგადასახადო უწყებებმა და გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმების და პროცენტების დარიცხვა. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ შესაძლო საგადასახადო დანახარჯები შეაფასა 3,347 ლარის ოდენობით, რომლებიც ანარიცხებშია აღიარებული (2021 წ.: 3,377 ლარი).

სასამართლო დავები

მისი არარეზიდენტი კონტრაქტორის მიერ ფოთის სამოქალაქო საქმეთა სასამართლოში ინიცირებულ საქმეთა რაოდენობაში კომპანია ერთდროულად მოპასუხეც არის და მოსარჩელეც. კონტრაქტორი ითხოვს 2017 წლის განმავლობაში მიწოდებული საქონლისთვის დარჩენილი თანხის გადახდას 4,475 ლარის ოდენობით (რომელიც შესულია სხვა მიმდინარე ვალდებულებებში 2021 წლის მდგომარეობით) და კომპანიის მხრიდან ვალდებულებების შეუსრულებლობით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურებას 5,173 ლარის ოდენობით. მეორეს მხრივ, კომპანია ითხოვს, რომ კონტრაქტორმა დაარღვია ხელშეკრულება და პროექტის შეუსრულებლობის გამო კომპანიამ დაკარგა პოტენციური კლიენტები, რამაც გამოიწვია არარეალიზებული შემოსავალი 7,444 ლარის ოდენობით. იმისათვის, რომ კომპანიას აღარ დაეკარგა სხვა კლიენტები, მან თავად ჩაატარა სარემონტო სამუშაოები. გაწეული ხარჯის მთლიანი თანხა 2,597 ლარს შეადგენდა. კონტრაქტორთან ხელშეკრულების გაფორმებამდე, კომპანიას მნიშვნელოვნად უფრო დაბალფასიანი წინადადება ჰქონდა მიღებული, რომელიც კომპანიამ დააუარა. შედეგად, კომპანია ითხოვს 8,289 ლარის ოდენობით სხვაობას კონტრაქტორისთვის გადახდილ თანხასა და სხვა კონტრაქტორის მიერ შეთავაზებულ ფასებს შორის. კომპანია ასევე ითხოვს წლიური საპროცენტო შემოსავლის მიღებას 2,000 ლარის ოდენობით ანაზღაურების თანხაზე. მოთხოვნის მთლიანი ღირებულება 20,330 ლარს შეადგენს.

2021 წლის 27 მაისს ფოთის საქალაქო სასამართლომ უარი თქვა სარჩელის და შესაგებებელი სარჩელის დაკმაყოფილებაზე. ორივე მხარემ გაასაჩივრა გადაწყვეტილება ქუთაისის სასამართლოში. 2021 წლის 4 ნოემბერს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ არ დააკმაყოფილა კომპანიის და კონტრაქტორის სარჩელები. ამის შემდეგ, ორივე მხარემ ისევ გაასაჩივრა სარჩელი საქართველოს უზენაეს სასამართლოში.

2022 წლის 2 მარტს საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ ორივე სარჩელი დააუარა და მისი საბოლოო გადაწყვეტილების საფუძველზე კომპანიამ ჩამოწერა კონტრაქტორის მიმართ ვალდებულება 4,659 ლარის ოდენობით, რაც აღიარებული იყოს მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა საოპერაციო შემოსავალში.

ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების მეთვალყურეობა

კომპანია თავის რეზერვუარებში ინახავს ნავთობს და ნავთობპროდუქტებს მათ ხომალდებზე გადატვირთვამდე. კომპანია პასუხს აგებს ამ საქონლის უსაფრთხოდ დაცვაზე. კომპანიამ დააზღვია მასთან დაკავშირებული ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების შესაძლო დანაკარგი 50,000,000 აშშ დოლარის ოდენობით.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

20. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაცია**(ა) ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან**

	2022		2021	
საერთო კონტროლის დაქვემდებარებული საწარმოები	შესყიდვა დაკავშირებული მხარეებისგან	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების (მიმართ)/მხრიდან	შესყიდვა დაკავშირებული მხარეებისგან	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების (მიმართ)/მხრიდან
შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლუმში“ (i)	7,783	(747)	4,757	(764)
„სოკარ ტრედიინგი“	–	(28)	–	(31)
შპს „Caspian Innovation Center“ (iii)	763	(57)	32	301
შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	2	–	1	1
შპს „სოკარ ჯორჯია სიქიურითი“ (ii)	434	–	520	(34)
შპს „სოკარ მეთანოლი“	–	–	–	43
„სოკარ ინფორმეიშენ ტექნოლოჯი“ (ii)	106	(15)	111	(9)

(i) კომპანია ყოველდღიური საქმიანობისთვის საჭირო საწვავს და სხვა ნავთობპროდუქტებს შპს „სოკარ ჯორჯია პეტროლუმისგან“ ყიდულობს.

(ii) კომპანია სატელეკომუნიკაციო მხარდაჭერის მომსახურებას ყიდულობს სოკარის საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და კომუნიკაციების დეპარტამენტისგან. შპს „სოკარ ჯორჯია სექიურითი“ უსაფრთხოების მომსახურებას გასწევს.

(iii) კომპანია პროგრამული უზრუნველყოფების ტექნომსახურების სერვისებს შპს „Caspian Innovation Center“-სგან ყიდულობს.

(ბ) უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

2022 წელს კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა 2 ფიზიკური პირისგან შედგებოდა (2021 წ.: 2 ფიზიკური პირი) და მათი წლიური ანაზღაურება დასაქმებულთა მოკლევადიანი გასამრჯელოსგან შედგებოდა 1,084 ლარის (2021 წ.: 891 ლარი) ოდენობით. უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას სხვა ანაზღაურება არ მიუღია.

21. ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ მიახლოებითი თანხის დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის „გაშლილი ხელის მანძილის“ პრინციპით შესრულებული ოპერაციის დროს. კომპანია თვლის, წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სახით წარმოდგენილი თანხები მათი სამართლიანი ღირებულების გონივრული შეფასებაა მათი მოკლევადიანი ხასიათის გათვალისწინებით, გარდა საიჯარო ვალდებულებებისა, რომელთა სამართლიანი ღირებულება ასეთია:

	დონე	2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
		საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები (მე-16 შენიშვნა)	მე-3 დონე	3,953	4,064	11,722	9,933

საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება მომავალი ფულადი ნაკადების დისკონტირებით მოქმედ ბაზარზე საანგარიშგებო თარიღისთვის არსებული განაკვეთების გამოყენებით.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს განეკუთვნება, გარდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულების იერარქიის 1-ელ დონეს განეკუთვნება. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში ცვლილება არ განხორციელებულა.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო ვალდებულებებს, საიჯარო და სხვა მოკლევადიან ვალდებულებებს. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის ოპერაციების დაფინანსება. კომპანიის ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო მოთხოვნებს, მოთხოვნებს საფინანსო დაწესებულების მიმართ და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, სავალუტო და ლიკვიდობის რისკები. კომპანია წარმოადგენს „სოკარის“ მართვის ქვეშ მყოფი მსხვილი ჯგუფის ნაწილს. ფინანსური რისკების უმეტესობის ზედამხედველობა და კონტროლი ხდება „სოკარის“ დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ორგანიზაციას ფინანსური ზარალი მიაღებდა. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად, სავაჭრო მოთხოვნები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებსა და საფინანსო დაწესებულებებში განთავსებული ანგარიშებიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკი ძირითადად კონტროლდება გადახდილ ავანსებზე მომსახურების გაწევით და ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს მაღალი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც კომპანიასთან უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებს. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაბრები აქვს განთავსებული და იმ სავაჭრო მოთხოვნების ამოღებას, რომლებზეც ავანსის გადახდის ოფციონი არ არის წარმოდგენილი. 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არ ჰქონდა გრძელვადიანი ანაბრები საბანკო ანგარიშებზე.

	2022	2021
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	12,314	17,197
მოთხოვნები საფინანსო დაწესებულებების მიმართ	45,934	34,321
სავაჭრო მოთხოვნები	18,907	2,390
სულ საკრედიტო რისკის ზომა	77,155	53,908

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი გამოიხატება იმაში, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება შეიძლება მერყეობდეს სავალუტო კურსის ცვლილების გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია კომპანიის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის დასაბეგრი მოგების მგრძნობელობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი ცვალებადობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია 2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო:

		ცვლილება ვალუტის გაცვლით კურსში	ეფექტი დაბეგვრამდე მოგებაზე
2022	აშშ დოლარი	+10.00%	7,822
		-10.00%	(7,822)
2021	აშშ დოლარი	+14.00%	6,439
		-6.00%	(2,760)
2022	ევრო	+10.00%	(555)
		-10.00%	555
2021	ევრო	+15.00%	(2,282)
		-7.00%	1,065

2022 წლისა და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ჰქონდა შემდეგი ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები:

	2022 წლის 31 დეკემბერი		2021 წლის 31 დეკემბერი	
	აშშ დოლარი	ევრო	აშშ დოლარი	ევრო
სავაჭრო მოთხოვნები	20,289	–	–	–
ფულადი სახსრები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	58,162	11	51,258	–
საიჯარო ვალდებულებები	–	(3,953)	–	(11,722)
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	(228)	(947)	(4,792)	(1,685)
სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებები	–	(658)	–	(1,809)
წმინდა პოზიციები, საწყის ვალუტებში	78,223	(5,547)	46,466	(15,216)

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადადამდგარი ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

კომპანია თავისი ფულადი სახსრების დანაკლისის რისკს აკონტროლებს წმინდა მიმდინარე ფინანსური დავალიანების მაჩვენებლების რეგულარული გადამოწმებით. წმინდა მოკლევადიანი ფინანსური ვალი წარმოადგენს სხვაობას მთლიან მოკლევადიან ვალდებულებებსა და მოკლევადიან აქტივებს შორის. კომპანიის მიზანია, არსებული ოპერაციების დაფინანსებასა და ძველი ვალდებულებების დასაფარად ფულადი სახსრების დაგროვებას შორის ბალანსი დაიცვას.

(ათას ლარში, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული)

22. ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო დაფარვის ვადები, პროცენტის მოსალოდნელი გადახდების ჩათვლით:

	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
2022 წლის 31 დეკემბერი				
სავაჭრო ვალდებულება	1,480	–	–	1,480
საიჯარო ვალდებულებები	1,038	3,173	–	4,211
სხვა ვალდებულებები	2,311	1,006	658	3,975
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,829	4,179	658	9,666
	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ
2021 წლის 31 დეკემბერი				
სავაჭრო ვალდებულება	1,348	–	–	1,348
საიჯარო ვალდებულებები	1,261	3,854	7,418	12,533
სხვა ვალდებულებები	8,345	987	1,809	11,141
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,954	4,841	9,227	25,022

23. ცვეთა და ამორტიზაცია

	2022	2021
ცვეთის დანარიცხი ძირითადი საშუალებებსა და აქტივის გამოყენების უფლებაზე (მე-10 შენიშვნა)	9,790	12,681
ამორტიზაციის დანარიცხი არამატერიალურ აქტივებზე (მე-11 შენიშვნა)	104	113
სულ ცვეთა და ამორტიზაციის დანარიცხი (მე-7 შენიშვნა)	9,894	12,794

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2023 წლის მაისში აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია („სოკარი“) გახდა კომპანიის უშუალო და საბოლოო მშობელი საწარმო (1-ლი შენიშვნა)

2023 წლის თებერვალში კომპანიამ გააფორმა სამმხრივი ხელშეკრულება 16,709 ლარის ოდენობით მოთხოვნის კომპანიის ერთ-ერთი დაკავშირებული მხარე მომხმარებლისთვის გადასაცემად. ხელშეკრულება ასევე მოიცავს ახალ დაფარვის გრაფიკს, რომლის მიხედვითაც ბოლო გადახდის მიღების თარიღია 2026 წლის დეკემბერი. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისთვის კომპანიამ ეს ხელშეკრულება მიიჩნია არამაკორექტირებელ მოვლენად (მე-13 შენიშვნა).

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“

სუბიექტის საიდენტიფიკაციო ნომერი : **204892170**

სუბიექტის სამართლებრივი ფორმა : **შ. პ. ს**

სუბიექტის საფირმო სახელწოდება/სახელწოდება : **შპს შავი ზღვის ტერმინალი**

სუბიექტის რეგისტრაციის თარიღი : **11/05/1996**

მარეგისტრირებული ორგანო : **ვაკის რაიონის სასამართლო**

იურიდიული მისამართი : **საქართველო, ხობის რაიონი, სოფელი ყულევი.**

ფაქტობრივი მისამართი : **ხობის რაიონი, სოფელი ყულევი**

საფოსტო ინდექსი : **5817**

ტელეფონი : **+99532 224 38 38**

ვებ-გვერდი : **<https://www.kulevioilterminal.com>**

ელ.ფოსტა : **info@bst.socar.az**

შპს „შავი ზღვის ტერმინალის“ (შემდგომში „კომპანია“) ძირითადი საქმიანობაა ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების გადატვირთვა, შენახვა და ჩატვირთვა გემებში თავისი ძირითადი საოპერაციო აქტივის - საქართველოში, შავი ზღვის სანაპიროზე მდინარე ხობისწყლის შესართავთან მდებარე „შავი ზღვის ტერმინალის“ (შემდგომში „ტერმინალი“) მეშვეობით.

შპს „შავი ზღვის ტერმინალმა“ დაიწყო მუშაობა 2008 წლის ზაფხულში. გადასაზიდი ჯამური სიმძლავრე წელიწადში შეადგენს 10 მილიონ ტონას, მათ შორის სამი მილიონი ტონა ნავთობი, სამი მილიონი ტონა დიზელის საწვავი, ოთხი მილიონი ტონა მაზუთი.

„ტერმინალს“ გააჩნია 27 ავზი, მთლიანი მოცულობა სარეზერვუარო პარკის არის 402 ათასი კუბური მეტრი. ნავთობის მიღება-გადაზიდვის ოპერაციების განსახორციელებლად „ტერმინალს“ გააჩნია ორი ძირითადი და ერთი დამხმარე ნავმისადგომი, ძირითადი ნავმისადგომები აღჭურვილია 3 x 16 ტექნიკური მახასიათებლის ჩასატვირთი მოწყობილობით, რომელთა გადატვირთვის სიმძლავრე შეადგენს საათში 1000-8000 კუბურ მეტრს. ტერმინალს შეუძლია 40 000 -დან 100 000-მდე ტევადობის გემების მიღება. „ტერმინალს“ ემსახურება 6 სარკინიგზო ესტაკადა. სარკინიგზო ესტაკადებზე შესაძლებელია 208 სარკინიგზო ვაგონის ერთდროულად გადმოტვირთვა. ტერმინალს გააჩნია 6 სატუმბი სადგური.

„ტერმინალზე“ წლის განმავლობაში საშუალოდ 98 თანამშრომელი და 63 კონტრაქტორი ფიზიკური პირი იყო დასაქმებული. „ტერმინალის“ თანამშრომლები სარგებლობენ სხვადასხვა სახის უფასო მომსახურებით, მათ შორის: უფასო კვება, უფასო ჯანმრთელობის დაზღვევა, უფასო სატრანსპორტო მომსახურება.

„ტერმინალი“ მუდმივად ახორციელებს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლებას, რაც გამოიხატება სხვადასხვა სახის ტრეინინგებზე თანამშრომლების გაგზავნით, ტრეინინგები ტარდება როგორც საქართველოს ტერიტორიაზე, ასევე საზღვარგარეთ.

შპს „შავი ზღვის ტერმინალი“ მუდმივად აფინანსებს სხვადასხვა სოციალურ პროექტებს, ეხმარება ავადმყოფ მოქალაქეებს, აფინანსებს საფეხბურთო კლუბებს, სკოლებს, ეხმარება ომის ვეტერანებს, მიუსაფართა სახლებს და აფინანსებს სხვადასხვა საქველმოქმედო ღონისძიებებს.

2018 წლის აპრილამდე „კომპანიის“ ერთპიროვნული მფლობელი იყო ნიდერლანდების კანონმდებლობის მიხედვით დაფუძნებული და ამავე ქვეყანაში რეგისტრირებული კომპანია კონსერვეიშენ ჰოლდინგ ბი.ვი. (Conservation Holding B.V.). 2018 წლის აპრილში „კომპანიის“ მესაკუთრეობა გადაეცა კვიპროსის კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებულ და ამავე ქვეყანაში რეგისტრირებულ რელექს ჰოლდინგს ლიმიტედს (Relax Holdings Limited), ხოლო 2023 წლის მაისიდან „კომპანიის“ ერთპიროვნული მფლობელი გახდა აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობის კომპანია (SOCAR), (შემდგომში „მშობელი კომპანია“).

მმართველობითი ანგარიშგება

ქვემოთა ცხრილში მოცემულია მთავრი ფინანსური ინდიკატორები. თანხები მოცემულია ათას ლარში:

	2022	2021
შემოსავალი	74,798	64,161
გაყიდული პროდუქციის თვითღირებულება	(35,135)	(38,069)
საერთო მოგება	39,663	26,092
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(5,095)	(4,974)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	(4,306)	–
სხვა საოპერაციო ხარჯები	(6,218)	(3,636)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	4,712	1,833
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება	28,756	19,315
ფინანსური შემოსავალი	169	301
ფინანსური ხარჯები	(872)	(1,658)
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	(4,693)	1,209
მოგება მოგების გადასახადის გადახდამდე	23,360	19,167
მოგების გადასახადის ხარჯი	–	–
წლის მოგება	23,360	19,167

კომპანიის მიმდინარე და გრძელვადიანმა აქტივებმა 2022 წელს შეადგინა 265 050 ათასი ლარი (2021 წელს: 159 986 ათასი ლარი).

საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნის თანახმად „ტერმინალი“ სერთიფიცირებულია: ISO 9001 (ხარისხის მენეჯმენტის სისტემა), ISO 14001 (გარემოს მართვის სისტემა), OHSAS 18001 (შრომისა და უსაფრთხოების მართვის სისტემა).

სს „საქართველოს რკინიგზასა“ და შპს „შავი ზღვის ტერმინალს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად „ტერმინალმა“ მოახდინა სადგური ფართო წყლის და მასთან დაკავშირებული ოთხი სარკინიგზო ხაზის მშენებლობა, რომელიც 2012 წელს გადაეცა საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს, სადგური მთლიანად აკმაყოფილებს თანამედროვე სტანდარტებს. ეს მნიშვნელოვანი მოვლენა დადებით გავლენას ახდენს „კომპანიის“ ეკონომიკურ განვითარებაზე, რაც აისახება შემდეგ მნიშვნელოვან პუნქტებში:

1. „ტერმინალი“ პროდუქტებს მიიღებს არა 20 კილომეტრით დაშორებულ სადგურ ჭალადიდში, არამედ 2 კილომეტრით დაშორებულ სადგურ ფართო წყალში.
2. „ტერმინალის“ ტვირთგამტარიანობა გაიზარდა 30%-ით.
3. „ტერმინალი“ წელიწადში აკეთებს დაახლოებით 80 000-90 000 დოლარის ეკონომიას, რაც ადრე იხარჯებოდა ჭალადიდი-ფართოწყლის მონაკვეთის ტექნიკურ მომსახურებაზე.

„კომპანიის“ საოპერაციო სტრატეგია იქმნება ძირითადი საქმიანობის განვითარებისათვის საოპერაციო საქმიანობის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

„კომპანიის“ სამოქმედო სტრატეგიის ძირითადი მიზანია წარმატებული ოპერაციის მიღწევა - რაც გულისხმობს საოპერაციო საქმიანობის შესრულებას უსაფრთხოდ და მაღალი ეფექტურობით. თითოეული ავზი აღჭურვილია ყველა იმ მოწყობილობით, რომელიც აუცილებელია უსაფრთხო ოპერაციის, ინსპექტირებისა და შენარჩუნების უზრუნველსაყოფად. ავზების მდგომარეობასთან დაკავშირებული ყველა არსებული ინფორმაცია გადაყვანილია საკონტროლო ოთახში ინტელექტუალური გადამცემებისა და დეტექტორების საშუალებით. საკონტროლო ოთახი განლაგებულია „ტერმინალში“ და აღჭურვილია ტექნოლოგიით, რათა გააკონტროლოს და მართოს ტექნოლოგიური პროცესები ავტომატური მართვის სისტემის მეშვეობით.

საერთაშორისო სტანდარტების თანახმად „ტერმინალზე“ განხორციელდა არსებული ავზების N15;17;20;22; მოდერნიზება, კერძოდ, დამონტაჟდა მოძრავი სახურავები, რაც საგრძნობლად შეამცირებს ნავთობპროდუქტების აორთქლებას.

ხარისხის კონტროლის მიზნით „ტერმინალზე“ მოქმედებს ლაბორატორია, რომელიც განკუთვნილია ნავთობპროდუქტების ქიმიური და ფიზიკური ანალიზისთვის და ახორციელებს ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების ხარისხის კონტროლს.

2020 წელს დაიწყო ბიტუმის ჩამოტვირთვა-გადაზიდვის ტექნოლოგიური ხაზის მშენებლობა, რომელიც დასრულდა 2021 წლის დეკემბერში და რომლის ღირებულებამ შეადგინა დაახლოებით 2 400 000 აშშ დოლარი.

2021 წელს დაიწყო ახალი 30-ე რეზერვუარის მშენებლობა, რომლის ტევადობა არის 5 000 კუბური მეტრს, მშენებლობა დასრულდა 2022 წლის აგვისტოში და ღირებულება შეადგენს დაახლოებით 826 750 აშშ დოლარს.

2021 წელთან შედარებით 2022 წელს გადაზიდული საქონლის რაოდენობა გაიზარდა დაახლოებით 4,88%-ით.

საწარმოს მიერ წარმოებული კვლევისა და განვითარების მიმოხილვა:

2022 წელს კომპანია არ იყო ჩართული კვლევით და განვითარების საქმიანობაში.

სამომავლო პროექტები:

2023 წელს იგეგმება ნავსადგომის დარღვევა 100 000 მ/კუბ მოცულობის გემების მიღების მიზნით, პარალელურად მიმდინარეობს ტერმინალის ტერიტორიის ზღვის ხაზის ნაპირსამაგრი სამუშაოები.

უსაფრთხოება:

არსებობს სტანდარტული კომპლექტი ამოცანებისა, რომლებიც ტარდება უსაფრთხოების გუნდის მიერ. უსაფრთხოების გუნდი მონიტორინგს უწევს უზრუნველყოს „კომპანიის“ თანამშრომლების უსაფრთხოება. უსაფრთხოების გუნდი ჩართულია პროფილაქტიკური ღონისძიებების ორგანიზებაში, რათა შეამციროს პროფესიული დაზიანებები და დაავადებები რომლებიც გამოწვეულია წარმოების ფაქტორებით. გარდა ამისა, „კომპანიის“ უსაფრთხოების გუნდი აწარმოებს შიდა „ტერმინალის“ უსაფრთხოების ოპერაციის სისტემის ტრენინგს მისი 10 თანამშრომლისთვის, რომლებიც გახდებიან თავიანთი დეპარტამენტების უსაფრთხოების წარმომადგენლები და მონაწილეობას მიიღებენ „ტერმინალში“ ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების, გარემოს დაცვის და ხარისხის მართვის სისტემაში.

„კომპანია“ ახორციელებს და ინარჩუნებს ეფექტურ სტანდარტებს რისკების (PTW), იზოლაციისა და სამუშაოზე ხელმისაწვდომობის შესაფასებლად, რომლებიც აუცილებელია, რათა უზრუნველყოს, რომ ყველა პროცესები და ამოცანები ხორციელდება ჯანმრთელობის დაცვის მენეჯმენტისა და ხარისხის მართვის სისტემის მოთხოვნების შესაბამისად.

გარემოს დაცვა:

„შავი ზღვის ტერმინალის“ გეოგრაფიული მდებარეობის (კოლხეთის ეროვნული პარკის სიახლოვის) გათვალისწინებით, „კომპანიისთვის“ ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საკითხია გარემოს დაცვა და დაბინძურების პრევენცია. „კომპანიამ“ განსაზღვრა „ტერმინალის“ ოპერაციებთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი გარემოსდაცვითი ასპექტი და განახორციელა საჭირო შემარბილებელი ღონისძიებები. გარემოს დაცვის ღონისძიებებში მხედველობაში მიიღება ნავთობისა და ნავთობპროდუქტების შენახვისა და ტრანსპორტირების პროცესში ჩართული ადჟურვილობა, რომელიც ხელს უშლის გარემოში ნახშირწყალბადების შემთხვევით გაჟონვას და ამცირებს მავნე ნივთიერებების ატმოსფეროში გათავისუფლების შესაძლებლობას.

„შავი ზღვის ტერმინალი“ უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, კვლევისა და რეაბილიტაციის ეროვნული კოლხეთის პარკის ფინანსურ მხარდაჭერას. „შავი ზღვის ტერმინალსა“ და საქართველოს გარემოს

დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შორის დადებული ხელშეკრულების მოთხოვნების შესაბამისად, „ტერმინალი“ მუდმივად აკონტროლებს გარემოს. გარემოსდაცვითი მონიტორინგის პროცესი აღწერილია მონიტორინგის სქემაში, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო. მიმდინარე მონიტორინგის სქემის თანახმად, „შავი ზღვის ტერმინალმა“ უნდა აწარმოოს გარემოს დაცვის დეტალური კვარტალური მონიტორინგი, რომელიც მოიცავს:

- ა. „ტერმინალის“ ტერიტორიაზე ნიადაგის ნიმუშების აღებასა და ლაბორატორიულ შემოწმებას ჰიდროკარბონის შემცველობაზე.
- ბ. მდინარე ცივასა და პორტის ტერიტორიიდან წყლის ნიმუშების ლაბორატორიულ შემოწმებას.
- გ. ჰაერის ხარისხის მონიტორინგს ადგილობრივი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

კოლხეთის ეროვნული პარკი მდებარეობს დასავლეთ საქართველოში. იგი მოიცავს აღმოსავლეთ შავი ზღვის სანაპიროსა და პალიასტომის ტბის აუზს. პარკი ჩამოყალიბდა კოლხეთის ჭარბტენიანი ტერიტორიების, საერთაშორისო მნიშვნელობის ადგილების დაცვის მიზნით. შპს „შავი ზღვის ტერმინალსა“ და საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად 2009 წლიდან „ტერმინალის“ მიერ კოლხეთის განვითარების ფონდში გადარიცხული თანხა 2022 წლის დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 17 618 573 ლარს.

ფინანსური რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა :

„კომპანიის“ ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სავაჭრო კრედიტორული, გრძელვადიანი და მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულებებისა და სხვა მიმდინარე ვალდებულებებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია „კომპანიის“ ოპერაციების დაფინანსება. „კომპანიის“ ძირითადი ფინანსური აქტივები მოიცავს სავაჭრო დებიტორულ ანგარიშებს, მოთხოვნებს ფინანსური ინსტიტუტების მიმართ და ფულადი სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

„კომპანიას“ აქვს საკრედიტო, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკები. „კომპანია“ არის აზერბაიჯანის რესპუბლიკის სახელმწიფო ნავთობკომპანიის (შემდგომში „სოკარი“) მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება „სოკარის“ დონეზე. ფინანსური ვალდებულებების უმეტესობა „კომპანიას“ საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. „კომპანიის“ ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია „კომპანიის“ ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები. საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან კლიენტთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით „კომპანიას“ ფინანსური ზარალი მიადგება. „კომპანიას“ საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები) და ფინანსური საქმიანობიდან, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანგარიშებიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკი ძირითადად კონტროლდება ძირითად შემთხვევებში, მომსახურების გაწევით წინასწარ მიღებულ ავანსებზე და ნაღდი ფულის განთავსებით საქართველოს მაღალი რეიტინგის მქონე ბანკებში, რომლებსაც „კომპანიასთან“ უწყვეტი საქმიანი ურთიერთობა აკავშირებთ. „კომპანიის“ ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ანაბრები აქვს განთავსებული და სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების ამოღებას.

„კომპანია“ სავალუტო რისკს მართავს უცხოურ ვალუტაში ნაღდი ფულის ნაშთებით. სავალუტო რისკს ისიც ამცირებს, რომ შემოსავლებთან დაკავშირებული გარიგებების დიდი ნაწილი აშშ დოლარშია.

ლიკვიდურობის რისკი:

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანიას“ გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ „კომპანიის“ მიდგომა, შემდგომში დაგეგმვად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და „კომპანიის“ რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

„კომპანია“ თავისი ფულადი სახსრების დანაკლისის რისკს აკონტროლებს წმინდა მიმდინარე ფინანსური დავალიანების მაჩვენებლების რეგულარული გადამოწმებით. წმინდა მიმდინარე ფინანსური ვალი წარმოადგენს სხვაობას მთლიან მიმდინარე ვალდებულებებსა და მიმდინარე აქტივებს შორის. „კომპანიის“ მიზანია, არსებული ოპერაციების დაფინანსებასა და ძველი ვალდებულებების დასაფარად ფულადი სახსრების დაგროვებას შორის ბალანსი დაიცვას.

ძირითადი საშუალებების გადაფასება.

კომპანიამ შეაფასა თავისი ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელშიც ჩართული იყო დამოუკიდებელი შემფასებელი, BDO Georgia. სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით.

გადაფასების შედეგად კომპანიის ძირითადი საშუალებების ღირებულება გაიზარდა 92 921 000 ლარით.

წინასწარი გადაწყვეტილება.

2023 წლის 17 ივლისს კომპანიამ მიმართა შემოსავლების სამსახურს წინასწარი გადაწყვეტილების გამოტანის თხოვნით, წინასწარი გადაწყვეტილება ეხებოდა კომპანიის მიერ თანამშრომლებსა და კონტრაქტორ ფიზიკურ პირებზე მიწოდებული უფასო კვების, უფასო ტრანსპორტირების და საცხოვრებელი უფასო მომსახურების საშემოსავლო და დღგ-ს გადასახადისაგან განთავისუფლებას, სსკ-ის 101-ე მუხლის მე-3 ქვემუხლის გ) და ვ) პუნქტების თანახმად.

კომპანიამ შემოსავლების სამსახურიდან მიიღო წინასწარი გადაწყვეტილების პროექტი, რის საფუძველზეც ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა კომპანიის მოთხოვნა, კერძოდ საშემოსავლოსა და დღგ-ს ნაწილში განთავისუფლდნენ მხოლოდ შრომითი ხელშეკრულებით მყოფი თანამშრომლები, ხოლო კონტრაქტორ ფიზიკურ პირებზე შეღავათები არ გავრცელდა.

წინასწარი გადაწყვეტილების საბოლოო სახე ხელმოწერის პროცესშია.

ილგარ ალი-ზადა

გენერალური დირექტორი

22 ნოემბერი, 2023 წელი

მამუკა წულუკიძე

ფინანსური დირექტორი

22 ნოემბერი, 2023 წელი

ლიკვიდურობის რისკი:

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანიას“ გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ „კომპანიის“ მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და „კომპანიის“ რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

„კომპანია“ თავისი ფულადი სახსრების დანაკლისის რისკს აკონტროლებს წმინდა მიმდინარე ფინანსური დავალიანების მაჩვენებლების რეგულარული გადამოწმებით. წმინდა მიმდინარე ფინანსური ვალი წარმოადგენს სხვაობას მთლიან მიმდინარე ვალდებულებებსა და მიმდინარე აქტივებს შორის. „კომპანიის“ მიზანია, არსებული ოპერაციების დაფინანსებასა და ძველი ვალდებულებების დასაფარად ფულადი სახსრების დაგროვებას შორის ბალანსი დაცვას.

ძირითადი საშუალებების გადაფასება.

კომპანიამ შეაფასა თავისი ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომელშიც ჩართული იყო დამოუკიდებელი შემფასებელი, BDO Georgia. სამართლიანი ღირებულებები განისაზღვრა შეფასების მეთოდების გამოყენებით.

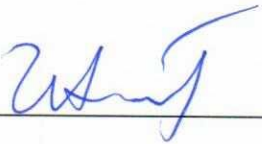
გადაფასების შედეგად კომპანიის ძირითადი საშუალებების ღირებულება გაიზარდა 92 921 000 ლარით.

წინასწარი გადაწყვეტილება.

2023 წლის 17 ივლის კომპანიამ მიმართა შემოსავლების სამსახურს წინასწარი გადაწყვეტილების გამოტანის თხოვნით, წინასწარი გადაწყვეტილება ეხებოდა კომპანიის მიერ თანამშრომლებსა და კონტრაქტორ ფიზიკურ პირებზე მიწოდებული უფასო კვების, უფასო ტრანსპორტირების და საცხოვრებელი უფასო მომსახურების საშემოსავლო და დღგ-ს გადასახადისაგან განთავისუფლებას, სსკ-ის 101-ე მუხლის მე-3 ქვემუხლის გ) და ვ) პუნქტების თანახმად.

კომპანიამ შემოსავლების სამსახურიდან მიიღო წინასწარი გადაწყვეტილების პროექტი, რის საფუძველზეც ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა კომპანიის მოთხოვნა, კერძოდ საშემოსავლოსა და დღგ-ს ნაწილში განთავისუფლდნენ მხოლოდ შრომითი ხელშეკრულებით მყოფი თანამშრომლები, ხოლო კონტრაქტორ ფიზიკურ პირებზე შეღავათები არ გავრცელდა.

წინასწარი გადაწყვეტილების საბოლოო სახე ხელმოწერის პროცესშია.

ილგარ ალი-ზადა

გენერალური დირექტორი

22 ნოემბერი, 2023 წელი

მამუკა წულუკიძე

ფინანსური დირექტორი

22 ნოემბერი, 2023 წელი